

 Räddningstjänsten Väst		Kommunens plan för verksamheter som omfattas av krav enligt Seveso högre nivå	
Upprättad: 2020-03-25 Patrik Josefsson	Reviderad:	Internt nr: 84-20	Giltigt t.o.m.: 2023-12-31
Beslutad: 2020-06-17 Patrik Josefsson		Version: 1.1	Målgrupp: Internt och externt

Innehåll

1. Bakgrund	2
Syfte	2
Lagstiftning	2
Uppdatering och kommunikering av planen.....	2
2. Räddningstjänstens	3
Räddningstjänstens organisation	4
Ledning av räddningsinsatser	4
Samverkan.....	5
Kommunikation.....	5
Övningar	6
Varning och information till allmänheten	6
3. Verksamheterna	7
Ringhals	7
Södra Cell	9

1. Bakgrund

Räddningstjänsten Väst är ett kommunalförbund som består av Varberg och Falkenbergs kommun. Medlemskommunerna har givit Räddningstjänsten Väst uppdrag att ansvara för att kommunernas skyldigheter enligt lagen om skydd mot olyckor uppfylls. I dessa skyldigheter ingår att kommunerna ska upprätta kommunala planer för räddningsinsatser på verksamheter som omfattas av kravet på säkerhetsrapport enligt Sevesolagen. Inom förbundsområdet finns totalt två verksamheter som omfattas av kravet på säkerhetsrapport. Nedan sammanställs dessa verksamheter, Falkenbergs kommun saknar verksamheter som omfattas av kravet.

Varbergs kommun

- Ringhals
- Södra Cell

Syfte

Planens syfte är att på ett överskådligt sätt beskriva risker i verksamheterna samt hur Räddningstjänsten Väst tillsammans med förebyggande åtgärder har planerat för att vid en händelse kunna hantera räddningsinsatser. Syftet är också beskriva hur de resurser som kan behövas ska samordnas samt hur allmänheten ska varnas och informeras. Utöver den kommunala planen för räddningsinsats finns mer detaljerade insatsplaner för räddningstjänsten på varje objekt.

Lagstiftning

Enligt 3 kapitlet 6§ Förordningen om skydd mot olyckor (2003:789, FSO) ska en kommun upprätta planer för räddningsinsatser på verksamheter som omfattas av kravet på säkerhetsrapport enligt Lag om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (1999:381, Sevesolagen).

Vad som ska ingå i planen finns beskrivet i Förordningen (SFS 2015:236) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Samtliga ovanstående verksamheter omfattas även av bestämmelserna i Lag (2003:778, LSO) om skydd mot olyckor, 2 kapitlet §4. Detta innebär att Räddningstjänsten Väst genomför tillsyn på verksamheterna med stöd av denna lagstiftning. Tillsyn enligt Sevesolagstiftningen genomförs av Länsstyrelsen.

Uppdatering och kommunikering av planen

Den kommunala planen för räddningsinsats ska förnyas vart tredje år eller när det annars till följd av ändrade förhållanden finns anledning till det. I samband med att kommunen upprättar eller förnyar planen ska kommunen på lämpligt sätt ge allmänheten möjlighet att lämna synpunkter på planen. (3 kap. 6 § FSO).

2. Räddningstjänstens uppdrag

Räddningstjänsten Västs uppdrag är att vid kommunal räddningstjänst i medlemskommunerna genomföra effektiva räddningsinsatser som påbörjas inom godtagbar tid. Förmågan att utföra effektiva räddningsinsatser grundar sig på den personella beredskapen och dess kompetens, beredskapens geografiska spridning, samt de fordon och den materiel personalen förfogar över.

Räddningstjänsten Väst har dygnet runt ett inre befäl (IB) som är placerat på HILL (Hallands integrerade Larm och Ledning) i Halmstad. IB ansvarar bland annat för att säkerställa samarbetet vid räddningsinsatser och att detta ger effektiva räddningsinsatser.

Resursuppbyggnad sker initialt enligt framtagna recept i systemet Dynamisk Resurs Hantering och därefter på order från inre befäl eller räddningsledare. Exempelvis kan de större riskobjekten nås av en första enhet snabbt utifrån att enheten som är närmast platsen larmas först i alla lägen. Därefter ska sedan resurser fyllas på i form av enheter speciella för ändamålet exempelvis skum, olja, kem, tung räddning och ledning. Förstärkning med specialenheter larmas genom att systemet Dynamisk Resurs Hantering larmar enheter med för olyckan lämpliga förmågor. Tider kan variera utifrån att den normal beredskapsorganisationen kan vara påverkad av andra larm. Om de egna resurserna inte räcker till sker resursanskaffning genom samverkan med andra räddningstjänster och organisationer.

Som tidigare nämnts finns det för varje objekt som omfattas av Sevesolagstiftningen en särskild upprättad insatsplan.

Räddningstjänstens förmåga

Ytterst ansvarig för Räddningstjänsten Västs räddningstjänstverksamhet är räddningschefen.

Nedan beskrivs resursfördelning och utgångsplacering för räddningstjänstens enheter inom förbundet. För ytterligare beskrivning hänvisas till förmågebeskrivningen i handlingsprogrammet.

Falkenberg stn 3000 H 1+3 D 1+4	255-3010 V3m3 Släckbil S 0,4 m3 Skärsläckare Loss medel	255-3110 V3m3 Släckbil S 0,4 m3 Skärsläckare Loss låg	255-3030 Höjd 32m V/S kanon Reservbil	255-3140 Lastvatten V/S kanon	4x4 mc 300L/tank+Bärb P 125L/m Skogbr/personrädd Terräng / Matr. trp i terräng.	255-3150 Terräng/skogsbrandsmtr 500 m 76 i kasset 25/38 mm slang ca 700 m Självr.bassäng ca 1500L Strålr/grenor Bärb. Pump 500L/m V 1m3 P400/Lm	1. V 9m3/S 1m3 2. Tungräddning 3. Stabscontainer 4. Transport flak	Övrigt MSP kl 3 1 st. Pulverkula Liten gummibåt	
Vessigebro stn 3200 D 1+2 Fri inryck till 1+4	255-3260 FIP/SL	255-3210 V3m3 Släckbil S 0,4 m3 Loss låg	255-3250 Terräng/slangläggare/IVPA. 600m 76					Övrigt MSP kl 3 Liten gummibåt	
Fegen stn 3300 D 1+2 Fri inryck till 1+4	255-3360 FIP/SL	255-3310 V160L Lätt släckbil/X-fog Loss låg	255-3340 V 8m3/S 0,2 m3					Övrigt MSP kl 3 Båt Aluminium Båb 130/Lm	
Ullared stn 3400 D 1+3 Fri inryck till 1+4	255-3460 FIP/SL	255-3467 V300L Skärsläckare X-fog Loss medel	255-3440 V/S kanon Tankbil V10,5m3/S1m3 Båb msp 400/Lm					Övrigt MSP kl 3 V/S (vatten/skum) kanon avser monterade på fordon /tank	
Varberg stn 4000 H 1+4 D 1+4	255-4010 V3m3 Släckbil S 0,4 m3 Skärsläckare Loss medel	255-4110 V3m3 Släckbil S 0,4 m3 Skärsläckare Loss låg	255-4030 Höjd 32m V/S kanon	255-4140 Lastvatten V/S kanon	255-4150 V1m3/P500/Lm Terräng/skogsbrandsmtr 500 m 76 i kasset 25/38 mm slang ca 700 m Strålrör & grenor Självr.bassäng ca 1500L Bärb.pump 500L/m	255-4060 RD buss YT-liv.rädd Båt trp.	1.Vatten 10.5 m3/X-fog 0,5m3 2. Kemcontainer	Övrigt MSP kl3 Båb msp 500/Lm Kärra fästingen Stor gummibåt Liten gummibåt	
Skällinge stn 4200 D 1+3 Fri inryck till 1+4	255-4260 FIP	255-4210 V6m3 Släckbil S 0,4 m3 Loss låg	255-4250 Terrängbil/slangläggare Ca 600 m 76	255-4255 Bandvagn/V 0,5 m3 P 200/Lm					Övrigt Båt MSP kl 3
Tvååker stn 4300 D 1+2 Fri inryck till 1+4	255-4360 FIP	255-4310 V6m3 Släckbil S 0,4 m3 Loss låg	255-4340 Lastvatten vatten	Matr. trp i terräng Järnhäst					Övrigt MSP kl 2 Båt Båb msp 500/Lm
Kungsäter stn 4400 D 1+2 Fri inryck till 1+4	255-4460 FIP	255-4410 V3m3 Släckbil S 0,4 m3 Loss låg	255-4465 V300L Lätt släckbil/X-fog Loss låg					Övrigt MSP kl 2 Båt Båb msp 500/Lm	
Veddige stn 4600 D 1+4	255-4660 FIP	255-4610 V6m3 Släckbil S 0,4 m3 Skärsläckare Loss låg	255-4650 Ca 600 m 76 Terrängbil/slangutläggare					Övrigt MSP kl 3 Båb msp 500/Lm	
Väröbacka stn 4700 D 1+6	255-4760 FIP	255-4710 V3m3 Släckbil S 0,4 m3 Loss låg	255-4766 Skärsläckare/x-fog					Övrigt MSP kl 2 Båb msp 500/Lm	

Uppdaterad 190820/LG

Yttre befäl/IC /TCB

Är en beredskapsfunktion

255-4080 YB
 255-3180 YB/IC
 255-4180 TCB

Ledning av räddningsinsatser

För att åstadkomma ett effektivt ledningsarbete krävs att samtliga aktörer är medvetna om arbetsinnehållet för respektive funktion samt helheten i ledningsstrukturen. Beroende på var ledningen utövas kan de olika funktionerna som förekommer vid en insats delas upp i var ledningen utövas. Man skiljer på systemledning och insatsledning. Insatsledningen utövas på skadeplatsen och leds av en räddningsledare. Till sin hjälp har räddningsledaren stödfunktioner i form av skadeplatschef och sektorchefer. Systemledning utövas företrädesvis från HILL på brandstationen i Halmstad och leds inledningsvis av ett inre befäl eller systemledningschef. Vid en mer omfattande händelse kan en speciell stab initieras, där stabens uppgift dels blir att stötta insatsledningen, dels sköta den övriga ordinarie räddningstjänstverksamheten som sker parallellt.

Systemledning (Hallands integrerade Larm och Ledning) HILL

- Inre befäl, HILL (Brandstationen i Halmstad).
- Systemledningschef (Tjänstgörande chef i beredskap och Brandingenjör i beredskap) TCB och BIB.

Insatsledning (Skadeplats)

- Räddningsledare, RL Skadeplats
- Skadeplatschef, Insatsledning
- Sektorchef
- Förstärk yttre ledningsbefäl
- Kommunikatör
- Samverkande organisationer

Samverkan

Vid större händelser som pågår under lång tid som kräver mycket resurser eller där det finns behov av expertkunskap för att tillgodose ett uppkommit hjälpbehov, har Räddningstjänsten Väst ett stort antal samarbetspartners. Utöver den vardagliga samverkan tillsammans med Polismyndigheten, Regionen Hallands ambulanssjukvård och kommunernas förvaltningar, har även avtal slutits med följande organisationer:

- SOS Alarm Sverige AB – genomför genom avtal larmning av den kommunala räddningstjänsten i fred, under större samhällspåfrestningar och under höjd beredskap inom Räddningstjänsten Västs geografiska område.
- Ringhals AB – Räddningstjänsten Väst har ett avtal som innebär att Ringhals AB:s räddningsstyrka kan användas vid kommunal räddningstjänst även utanför industriområdet. I avtalet finns även gemensam övningstid reglerad.
- Södra Cell – Räddningstjänsten Väst har ett avtal gällande extra bemanning på räddningsstationen i Värö. I avtalet finns även gemensam övningstid reglerad.
- Gränslös samverkan – Avtal om gränslös samverkan med räddningstjänsterna i anslutning till Räddningstjänsten Västs geografiska ansvarsområde, Räddningstjänsten Storgöteborg, Räddningstjänsten Halmstad, Räddningstjänsten Hylte, Räddningstjänsten Gislaved-Gnosjö och Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund vilket innebär att närmaste styrka till en olycka alltid ska larmas oavsett kommungräns.
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB – Avtal med MSB gällande kemkoordinatorfunktion för utveckling av förmågan att hantera olyckor med farliga ämnen inom Hallands län.

Kommunikation

Vid de allra flesta händelser finns det ett stort behov av samverkan mellan olika organisationer och för att möjliggöra en effektiv kommunikation används det för Sverige gemensamma radiosystemet RAKEL.

Övningar

Den kommunala planen för räddningsinsats ska övas minst vart tredje år gentemot de verksamheter som omfattas av högre kravnivå enligt Sevesolagstiftningen. Sevesoverksamheterna ska tillika öva sin interna plan för räddningsinsatser med samma tidsintervall. Dessa planer samövas mellan verksamhetsutövaren och kommunal räddningstjänst.

Varning och information till allmänheten

Avseende de Sevesoverksamheter som denna plan omfattar har kommunen skyldighet att informera boende i riskområden vart femte år eller när förändringar sker i verksamheten som påverkar riskbilden. Detta sker via räddningstjänstens hemsida. Informationen tas fram i samarbete med verksamhetsutövarna.

Vid allvarliga olyckor och händelser samt vid svåra störningar i viktiga samhällsfunktioner ska allmänheten kunna varnas och informeras. Detta kan göras med hjälp av varningssystemet Viktigt Meddelande till Allmänheten (VMA). Det finns två nivåer på meddelanden, varnings- och informationsmeddelande. Varningsmeddelande sänds omedelbart när det finns omedelbar risk för skada på liv, hälsa, egendom och/eller i miljön. Informationsmeddelande sänds utan krav på omedelbarhet för att förebygga och begränsa skador på liv, hälsa, egendom och/eller miljö.

Vid beslut om att allmänheten ska varnas aktiveras VMA (ljudande tyfoner) via SOS Alarm Sverige AB eller via räddningstjänsten direkt. Vid omedelbar eller snart förestående fara ska VMA utnyttjas. VMA-signalen består av upprepade sju sekunder långa ljudstötter med 14 sekunders paus mellan, se figur 3.

7 sek – 14 sek paus -- 7 sek – 14 sek paus -- 7 sek – 14 sek paus

Figur 3. Schematisk bild över VMA-signalen.

När signalen ges ska allmänheten bege sig inomhus, stänga fönster, dörrar och ventilation och lyssna på riks- eller lokalradion. Aktiveras VMA-signalen ska den direkt åtföljas av VMA ”Viktigt meddelande till Allmänheten” i radio och TV med aktuell information, råd och anvisningar till allmänheten.

Varningssignalen VMA med ljudande tyfoner testas regelbundet första måndagen varje kvartal klockan 15.00.

OBS! Signalen VMA ska inte förväxlas med andra typer av signaler som används för verksamhetens interna bruk, exempelvis vid utrymning av personal från verksamhetens lokaler vid lokal fara.

Som komplement till ovanstående varningssystem finns nu även möjligheten för SOS-alarm att skicka ett varnings-SMS till alla personer med mobiltelefoner som befinner sig inom ett riskområde.

3. Verksamheterna

Ringhals

Verksamhet

Ringhals AB är nordens största kärnkraftverk och står för cirka en femtedel av all el som förbrukas i Sverige. Ringhals kärnkraftverk är placerad på Väröhalvön cirka två mil norr om Varbergs centrum. Ringhals har i dag totalt tre reaktorer, en kokvattenreaktor och två tryckvattenreaktorer.

Risker med verksamheten avseende Sevesolagstiftningen

Ringhals kärnkraftverk klassas som Sevesoanläggning nivå högre på grund av mängden hydrazin som förvaras på anläggningen. Utöver hydrazin hanteras även Vätgas, Klorgas och Diesel som är Sevesoklassade kemikalier.

Hydrazin är ett kemiskt ämne som används för att förhindra korrosion i rörsystem. Hantering av hydrazin sker i slutna rörsystem som ständigt övervakas. I utrymmen där hydrazin förvaras finns kontinuerlig övervakning mot läckage med gasvarningssystem kopplade till kontrollrum.

De största riskerna som identifierats är:

- Spill av hydrazin som kristalliserar och kan leda till brand i närliggande organiskt material. Detta kan leda till brandskador på anläggning och person. Förebyggande åtgärder som vidtagits är bland annat utbildning av personal, larm/sprinkler och daglig rondering.
- Läckage/spill av hydrazin vid slang-/rör-/tankbrott samt vid öppning av system. Detta kan leda till personsador på personer i närheten samt mindre skador på yttre miljö. Förebyggande åtgärder som vidtagits är bland annat utbildning av personal, instruktioner, personlig skyddsutrustning, larm, förebyggande underhåll.
- Vätgasläckage från generator på Ringhals 1 med efterföljande explosion. Detta kan leda till skador på person och anläggning. Förebyggande åtgärder som vidtagits är bland annat vätgasdetektering, nödförträngning och rondning.
- Ångor av industrisprit samlas vid golvet och explosiv atmosfär uppstår. Detta kan leda till brandskador på person och anläggning. Förebyggande åtgärder som vidtagits är bland annat instruktioner, utbildning av personal och alternativa saneringsmedel.

Ringhals interna räddningsstyrka

Inom Ringhals finns en industriräddningsstyrka som sköter det förebyggande underhållet och kan även hantera en första insats i avvaktan på assistans från räddningstjänsten. Bemanningen ska vara lägst ett befäl och tre brandmän samt en person som upprätthåller funktionen Ringhals Insatsstöd i beredskap. Räddningsstyrkan ska vara övad och utrustad för att inledningsvis ha en förmåga att självständigt hantera en händelse under inledande 20 minuter. Därefter ska räddningsstyrkan tillsammans med kommunala räddningsstyrkor kunna genomföra fortsatta räddningsinsatser utifrån aktuella typhändelser för anläggningen. Räddningstjänsten utgår i första hand från stationen i Värö med förstärkande enheter från övriga förbundet. För att kunna hantera en händelse med farliga ämnen finns kemdykare samt kemskyddsdräkter och saneringsenhet i förbundet. Från Halmstad

utgår även en förstärkningsresurs i form av en speciell enhet för insatser i kemikaliemiljö. Dimensioneringen är baserad på av verksamheten utförda riskanalyser.

Södra Cell

verksamheten

Södra Cell Värö är en fabrik för tillverkning av helblekt sulfatmassa. Råvaran består av barrved och sågverksflis. I vedgården barkas veden och huggs till flis. Barken används till bränsle. Från flisstackarna transporteras flisen till kokeriet där den behandlas med speciell kokvätska under hög temperatur och höga tryck. Vedens ligninämnen och hartser löses ut och går till återvinningen. Fibrerna har frilagts och går vidare till blekning. Blekning syftar till att ta bort de sista resterna av lignin och få fram den rena fibern, som är vit i sig. Till blekning används syrgas, och väteperoxid. Efter blekning torkas och balas pappersmassan. Den färdiga massan transporteras till kunder med tåg och bil.

Kemikalier och risker

Vid Södras anläggning i Värö hanteras ett flertal brandfarliga och giftiga ämnen. Den riskinventering som gjorts visar att det endast är inom anläggningen som riskerna av en händelse kan utgöra en fara för människor. Primärt är det personalen inom respektive anläggning som kommer att beröras.

De största riskerna som identifierats är:

- Råmetanol framställs ur strippergaserna, som erhålles när kokerikondensat renas. I gaserna finns också svavelhaltiga, så kallade luktgaser och terpentingångor. Vid framställningen sammanförs dessa ämnen till råmetanol, som är en gulbrun lättflytande vätska som till cirka 90 % består av metanol. Resten är vatten och svavelföreningar och terpentin. Råmetanolen är blandbar med vatten och ångorna är något tyngre än luft. Lukten domineras av svavelämnena som är starkt motbjudande, vilket gör att läckor snabbt upptäcks. Metanolbränsle är mycket lättantändligt och det är mycket giftigt med samma egenskaper som metanol. Det är irriterande och uttorkande på huden. Riskerna med metanolen är brand vid läcka. Uppsamling av större läckor sker i invallning utan avlopp. Produkten används som bränsle och transporteras endast i rörledningar. Risk för personskada kan endast uppstå inom Södra Cells område.
- Råulfatterpentin är en gulaktig tjockflytande vätska som inte är blandbar med vatten. Ångorna är något tyngre än luft. Lukten är angenäm, nämligen tallbarr. Råulfatterpentin är uttorkande på huden och ångor kan i höga koncentrationer irritera hud och slemhinnor. Råulfatterpentin är lättantändligt och brinner med hög värmeutveckling. Läckande tankbilar, brand i tank och invallning är de största riskerna. Transporter sker med specialfordon. Risk för personskada kan endast uppstå inom området.

- Syrgas framställs ur luften i en separat fabrik på området. Därutöver finns reserv i form av flytande syre i tankar vid syrgasfabriken och vid externreningen. Gasen är färg- och smaklös. Den underhåller förbränning mycket kraftigare än luft. Syrgasen kan ge berusningssymptom vid höga doser. Flytande syre som frigörs kan ge förfrysningsskador, det är också ett starkt oxidationsmedel. Riskerna är förknippade med snabbare brandförlopp och förfrysning. Risk för personskada kan endast uppstå inom området.
- Gasol består av kolvätena propan och butan. Riskerna är förknippade med påkörning av gasoltanken. Läckande gasol är tyngre än luften och samlas i lågpunkter. Den är mycket lättantändlig. Risk för personskada kan endast uppstå inom området.
- Väteperoxid är en färglös, klar tjockflytande starkt sur vätska som är blandbar med vatten. Ångorna är något tyngre än luft. Väteperoxid reagerar kraftigt med organiska material. Om produkten förorenas sker ett kraftigt sönderfall som i värsta fall kan orsaka att väteperoxidcisternen går sönder. Tekniska säkerhetssystem finns för uppsamling, utspädning och kylning i extrema situationer. Risk för personskada kan endast uppstå inom området.
- Dieselolja har hög flampunkt och är inte så lätt att tända. Riskerna som identifierats avser påkörning av cisternerna med tungt fordon. Brandfara och möjlig miljöskada har identifierats. Konsekvenserna blir lokala och risk för personskada finns endast inom området.

Södra Cells avtal om förstärkt räddningsstyrka

Utöver det interna arbetet med att förebygga olyckor samt förberedelser för att hantera olyckor och tillbud finns ett avtal med räddningstjänsten. Avtalet reglerar personell förstärkning på räddningsstationen i Värö med två beredskapsbrandmän. Utöver de rent personella resurserna sker samövningar mellan Södra Cell och Räddningstjänsten Väst utifrån rådande riskbild kontinuerligt. Vid en händelse utgår räddningstjänsten i första hand från stationen i Värö med förstärkande enheter från övriga förbundet. För att kunna hantera en händelse med farliga ämnen finns kemdykare samt kemskyddsdräkter och saneringsenhet i förbundet. Från Halmstad utgår även en förstärkningsresurs i form av en speciell enhet för insatser i kemikaliemiljö. Dimensioneringen är baserad på av verksamheten utförda riskanalyser.